

עין משפט
נר מצוה

עב א ב (ג) ח"י פ"ה
מהלכות עדות הל' ג ד
סמג לאוין ריב טו"ש"ע ח"מ
סימן לו סעיף א ווסרי נא
סמ"ד ד' :

פשוטות הן רכיבא אמר
בנו שמצאנו אחד מן
הקידים אשר פסול ר' יוסי
מאיר סבר לה כר' יוסי
דאמר בריי' נאמן בטלה
העדות כולה ואין עש' ישי
נפשות כלל אבל ישי בה
דינא ממתת דאמר רבי יוסי
דאמר תתקיים העדות
בשאר, וזבנן כרבי דאמר
תתקיים העדות בשאר
ואע"פ שמצאנו אחד מן
קידיו או פסול השאר
שכיין לדינא נפשות דהא
לא אתרו בהו דאמרי
אסוריהו אתינן, ואנו
תתדין למפרש כמקומו.

דאָרטו ביה לעבקות. וואָס אַזוי? (מסכת גיט.) לאו שניתן לזאב
מיתת צ"ד לוקח עליו ואם היינו יכולין לפרש במלות
של מו"א שם רע היה מתיישב ותימה דמשמע הכא דסבר ר' מאיר
מיתת צ"ד לאו כדאזיל אלא ויאלוהו לזיוני מיתת מו"א דלרע

דאָרטן ^א ביה מלכות ולא אחרו ביה קמלא
וקמפלגו בפלוגתא דרבי ישמעאל ורבנן
^ב דתנן מכות בשלשה משום רבי ישמעאל
אמרו בעשרים ושלשה רבינא אמר כנן
שנמצא אחד מן העדים קרוב או פסול
וקמפלגו בפלוגתא דרבי יוסי ורבי אליבא
דר' עקיבא דתנן רבי עקיבא אומר לא בא
^ג שלישי אלא להחמיר עליו לעשות דינו
כיוצא באלו א"כ ענש הכתוב את הניטפל
לעבורי עבירה כעבורי עבירה על אחת
כמה וכמה שישלם שכר את הניטפל
לעושה מצוה כעושה מצוה *ומה שנים
נמצא אחד מהן קרוב או פסול עדותן
בטלה אף שלשה נמצא אחד מהן קרוב
או פסול עדותן בטלה ומוניין שאפי' מאה ת"ל
יעדים א"ר יוסי כד"א בדיני נפשות אבל בדיני
ממונות תתקיים עדות בשאר רבי אומר ^ד אחד
דיני ממונות ואחד דיני נפשות *ואימתי בומן
שהתרו בהן אבל בומן שלא התרו בהן
מה

א. דהא ודאי לא מיקטלא
נאמר צה לאו וקסבר לאו
כי אתרו צה מלקות ולא

קצתו... (דף ק) אחר כך העדים... ויהי... שם שלשה או ארבעה שיכולה עדות... להמקיים בשאר: לא דרבי עקיבא... נכמתים מכות: לא כל ענין כו'.
דממשמע שגמלר (דברים טו) על פי... שנים עדים (ויקום) כל שכן שלשה... להם גמלר או שלשה עדים אלא... להחמיר עליו ליתן חומר בעדי שכן... שלשית וז' א"ש: שלא היה זו ידון... על פיו למיתה שהרי בשנים שהעידו... חללה נמי היה ידון אפילו הכי עשה... הכחוז את דיו כיוצא באלו שאם... החומר יברר קל השלישי מפני שניתפס... לעוברי עברה: קל וחומר שישלם... שכן וכו'. דקיימא לן (ל) מדה טובה... מרובה ממדת פורענות הלכך רב... וחומר הוא: כמה דברים אומרים... עדותן בטלה: כדיוני נפשות.
דחתמנא אמר (מבשר) לא והילוי... העדה דמהדרינא בזה וזמנא לנצל... העדות ולא יברר לא הוא ולא הם:
רבי אומר אחד דיוני ממונות ואחד... דיוני נפשות. שוין דיוני עדותן בטלה:
ואומרי דיוני נפשות ודיוני ממונות: ויהי...

הרשע כדאמר פרק נערה (כחציות דף מז.) למדנו ויסקרו מויסקרו

לבא חתמינא דהקדק עילו אמר לחתמינא דהקדק: דקמינא דהקדק (דף ה: וס) לעיל מהך ר"ש אומר מה שנים ארין נהרגין עד שיהיו שנים ומומין קף שלשה וכו' ומני למימר להקדים שלשה לשנים לענין או דריון להקדימ (דברים עו) ועשימו עליו ועורס שנים צמחום (ספ) כל בא השלימי להקדימ עליו להקדק עליו ואינו נהרגין עד שיחמו כולן ולא בא הכבוד אלא להחמיר עליו עליו אפי"ג דר"ש מודה לשלשון הנהגין ה"מ כשכחו מתוך כדי אחרים מהקדים נטפל דהא כיון דלית ליה לרבי עקיבא היקשא נמי לחמיר ויחמיר ב' הוי דמהני לענין נגזר ממוס:

בצדק העדות אם יש קרוב או
עובדי עבירה אלא שמקו
ם ותחזיקים העדות בשאר:
דא"ר

* דפליג אדר"ש וס' ל דנהרגין אע"פ
כאשר וזם הרי וזמו שנים שיש כח
לא צריך קדא דכחי (ספ) וזנה עד
אבל אין לפרש לא בא השלישי להקל
דיבור דמפרש תום גמרא אצל רב
דעד שיהי ששמו וזמו

להו לאסרדי אחינו או למיחו אחינו אי אמרי לאסרדי אחינו
 חזי אחינו מה יעשו שני אחים כ"י וזרעו לר"י דמשום שנתכונו
 לאסרדי אחיהם ומעדיהם כולן בנ"ד אבל משום ראייה לחוד שנתכונו
 לאסרדי אחיהם יכיו פקולים א"י ומיחו הא' ולר"י יוסי אפילו לא ימיחו
 ועיד אבל פעמים שלא ידע זה בזה ועיד האחד אע"פ שהעיד אחי
 וידע שפיר לאקושי להך מילתא שלשה לשנים אפילו בזה אחר זה כיון
 דרו זה אחר זה אע"פ דלענין שלשנים יומימין לא הוקפו אלף כשהעיד
 יפסקו צמכות (סג) הרוב יזיל אע"פ שאינו הולך להעיד בנ"ד א"מ
 כ"י מדבר אלא לבסוף דמסקי קודם ידעו בנתקיימין דבר לא לריב
 אלא דבר בנ"ד וכן (לקמן דף לה) לענין אין עד נעשה דין גראה
 דהא עטמנא דאין עד נעשה דין גראה או משום דנענין עדות
 א"מ עדותו לא משום דנעבי (דברים ט) ועודו שני האנשים גר'
 א"מ לפי הדינין ולא שיהו בעמל דין והך נעמי לא ישיב אלא
 א"מ (ביב ק"י: ד' ג' שנוסו כ"י) שנתכוון להעיד אחרינן נמלא אחד מהם
 אחרינן פסקר אחד ידע מיעוד (לקמן דף לה) שלשה שנכנסו לבקר
 עושין דין אבל נמכות להעיד אין עושין דין ועוד גראה לר"י לנדקדק
 ג' קשר דרב יהודה אדרב יהודה דהא בפי' דמכות (דף ו. א.)
 שאינו מכוין להעיד ורב יהודה קאמר (ביב דף ק"י: ד' ג') שנכנסו
 עד ועוד להאי פירוש לית ליה לרבי יוסי לא תהא שמיעה גדולה
 מזהדרין (ו) בחדא שהרב את הנפש שפירושו אע"פ שפירושו כיום ומיחו
 עד עד צרצרי ואפי' עיד לבסוף דהא ר' יוסי הוא דלמר עד שיהי
 אחי' התרו בו ק' שלשה וכו' אלמא אורי' יכו חשויני עדים אלא
 התרו בו דלא מהני סקדומייהו בלא סקדומא דלחריני ולא אחרינ'
 כיון שהתרו בהן לאו משום דרבי יוסי לא בעי התרו דלחריני ופי'
 ור' יוסי בעי התראה ממא' אלף דיני ממונות אחא לאקושי ופי'
 ופי' ס' פול' בו מדרקאמא וקומימנא כפולגמא דרבי ור' יוסי הינו צמה
 גראה ושמא רב יהודה פסק לגמרי כר' יוסי אי נמי לא פסק כוומיה
 אבל כוומות עדות פסק כרבי והאי דקאמר התחות (סג) היכי אחרינ'
 אי אחים כ"י והי"פ היכי אחרינ' להו דעל כרחא התראה לאו דיוקא
 אלא שנתכונו להעיד והיכי אחרינ' להו וכו':

ות (ד. ו. וס) (ה) הכי אמת
עדותו בעלה ואי אמר ל
יב או פסול עדותו בעלה
בשומעין פסול בעל קרובים
ולין לחקן שלא ילכו שיהיה
ביבור מ"מ עדותו בעלה
לכן עדותו בעלה אפילו ה
דעת עדים קא אחיז ואש"י
דבר בתקנוי דבר דבר הכי
יקום דבר דבעין שילכו ל
דיון אכל בתקנוי להעד
העין לא יתקבל אלא
הדין דבעין שעדיו
כפי רבינו שמואל שפי' בעי
שאלו נעשה דין ודקדק מ
ולא נחשבו להעד אמרינן
ולא דהמעד לא היה מימא
יהי בעלמא נעשה עד אש"י
מזא הא דרביהי בעלמא נע
דברוהו שלשה וכן ב"ד ולא
יבא עד כרחק לית אפי' שיש
יבא ששים און יבולין שיש
כוין לא היו נהרגין אותו
ועון השומרו וזה דקדקו
און כפי דמחשבתו (ד. ו)
אמרין נמצא אחד מן קרוב
יש ללמוד דבעי ר' יוסי ה
יקום (ו) העדים שאלר הרבי
ר' תחא אחת מה יעשו
המחזיק אלא דלא כל קרוב

בזמן שהתירו בהן, מפרש צ"ק דל
נמצא אחד מהם קרוב או ספ
להעיד לא אמרינן נמצא אחד מהם
להעיד לא דאי לא מימא הכי כל גיט
והאי דקאמר מה יעשו ב' אחים ודאי
כבר צ"ד א"ע"ס שהשני העיד לאחר
כדשעת ראייה רואין יחד ומתכווין להע
בחקר כדי דיבור דהתם הזמנה משעת
מעיקרא דלכחי לא אסיק אדעתיה
לשנוי קמאי דממעט' הרוב וההורג
לר"י דדוקא בעד המעיד אין עד נעו
שאלה יכול להזימה וכיון שהעדים בני
שני האשים אלו העדים לפני הש"ס
בעד המעיד בפיו ולא במחקין להעיד
קרוב או פסול עדותן בטלה וכן לעני
את החולה כ' משמע דווקא שנתקפו לב
ללא אחריהן אין עד נעשה דין אלא
פסוק רצ ייחודה הלכה כרבי יוסי דנמו
לבקר את החולה וכו' רצו עושין דין
מלאכה לא בעדות החדש (ר"ה דף סה: ה)
נראה לרשב"א דהני לא פרכי ויניהו דר
פי שני עדים מתירים בו כדאמר בסמוך
השאר לא וכן נראה הדברים דאם החו
נמצא אחד מהן קרוב או פסול אלא
מרכי צביין דלרבי נסתכונו להעיד בע
דמשמע הנה דלר' יוסי בראשית בעלמא
שחלקו במשנה זו אלל מחוק משנה א
אלא במאי דקאמר אבל גדיי ממונות
לכו לרבי קאי וכן מוכח דקאמר אי
דגדיי ממונות אלל ש

37